

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОРІВНЯЛЬНА ФРАЗЕОЛОГІЯ

Освітня програма «Англійська мова і література»
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 035 Філологія
035.041 Германські мови і літератури (переклад включно)
перша – англійська
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Порівняльна фразеологія
Викладач	Билиця Уляна Ярославівна
Контактний телефон викладача	+38 0342 596069
Е-mail викладача	uliana.bylytsia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Порівняльна фразеологія» має на меті забезпечити студентів знаннями та практичними навичками роботи з фразеологічними фондами англійської та української мов. У ході курсу студенти матимуть змогу зрозуміти, що являє собою фразеологія як лінгвістична дисципліна, системно опанувати семантичні та структурно-граматичні характеристики фразеологічних одиниць обох мов, їхні джерела формування, прослідкувати функціонально-стилістичні особливості використання даних фразеологізмів, їхній прагматичний потенціал, усвідомити поняття міжмовної фразеологічної еквівалентності та специфічності, а також дослідити гендерну маркованість фразеологізмів у зіставному аспекті. На лекційних заняттях студенти ознайомляться з основними теоріями дослідження фразеологічних одиниць, тоді як на семінарських заняттях вони матимуть змогу застосувати здобуті теоретичні знання на практиці. Даний курс сприятиме формуванню перекладацької компетенції, необхідної для успішної фахової діяльності та проведення наукових досліджень.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системно-наукового поняття про фразеологічний склад англійської та української мов для набуття та вдосконалення перекладацької компетенції, необхідної для успішної фахової діяльності та проведення наукових досліджень.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості. • Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність аналізувати і критично оцінювати соціальні, культурні, професійні події, явища, ситуації. • Здатність цінувати та поважати різноманітності та мультикультурності. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для 	

вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

- Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

- Здатність адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння англійською мовою.
- Здатність вільно володіти експресивними, емоційними, логічними засобами мови та спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.
- Усвідомлення структури фразеології та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з порівняльної фразеології.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією з порівняльної фразеології англійської та української мов.
- Володіння знаннями про основні теоретичні положення про фразеологічний склад англійської та української мов.
- Здатність опанувати проблемний характер основних понять і термінів, які застосовуються в
- науці про фразеологічний склад мови; особливості його збагачення та поповнення, які пов'язані із пристосуванням обох мовних систем до глобальних соціально-економічних змін у житті людства; характер семантичної структури фразеологічних одиниць під культур англійського та українського народів.

Результати навчання:

1. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
2. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
3. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
4. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.
5. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
6. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
7. Використовувати знання з фразеологій англійської та української мов для організації ефективної міжкультурної комунікації.
8. Застосовувати набуті у процесі вивчення курсу знання для розв'язання професійних завдань.
9. Усвідомити зіставні характеристики фразеологій обох мов з погляду їхньої семантики та структури.
10. Відрізнити фразеологічні одиниці від вільних словосполучень, фразеологічні еквіваленти від фразеологічних калькованих висловів у контексті.
11. Здатність вживати фразеологізми у відповідних текстах та практично застосовувати основні способи перекладу фразеологізмів.
12. Планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Семінарські	18
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
5	035 Філологія	3	В		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Фразеологія як лінгвістична дисципліна. Предмет, зміст і завдання фразеології. Класифікації фразеологізмів.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	2, 4, 6, 9, 10	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Що таке фразеологічна одиниця? Що таке фразеологія? 2. З якими лінгвістичними науками пов'язана фразеологія? 3. Які існують класифікації фразеологічних одиниць? 4. Яка різниця між словосполученням і фразеологізмом? 4 год.(ауд.роб)., 5 год.(сам.роб.)	5	вересень
Тема 2. Джерела формування фразеологічних одиниць англійської та української мов.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	1, 2, 4, 5, 6, 9, 10	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Назвіть основні джерела виникнення фразеологічних одиниць. 2. Яке місце в англійській культурі займає Біблія і який її вплив на фразеологічний склад англійської та української мов?	5	вересень

			4 год.(ауд.роб)., 5 год.(сам.роб.)		
Тема 3. Порівняльний аналіз фразеологічних одиниць англійської та української мов у структурно-граматичному аспекті.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	2, 4, 5, 6, 8	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Які основні характеристики іменникових фразеологічних одиниць? 2. Які основні характеристики дієслівних фразеологічних одиниць? 1. Які основні характеристики прикметникових фразеологічних одиниць? 1. Які основні характеристики паремій? 3 год.(ауд.роб)., 5 год.(сам.роб.)	5	жовтень
Тема 4. Функціонально-стилістична диференціація фразеологічних одиниць.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	3, 4, 5, 7, 9, 11	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Які пласти можна виділити при функціонально-стилістичній диференціації фразеологічних одиниць? 2. Який зв'язок між стилістичними пластами і функціональними стилями? 3. Який фактор є вирішальним при розмежуванні	5	жовтень

			функціонально-стилістичних пластів?		
			3 год.(ауд.роб.), 5 год.(сам.роб.)		
Тема 5. Прагматичний потенціал фразеологічних одиниць англійської мови та його реалізація у контексті.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	2, 4, 5, 8	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Сфера спілкування та її вплив на вибір фразеологічних одиниць. 2. Які існують особливості прагматичного впливу фразеологічних одиниць англійської та української мов? 4 год.(ауд.роб.), 5 год.(сам.роб.)	5	листопад
Тема 6. Національно-культурно марковані фразеологічні одиниці та їх переклад.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	2, 4, 5, 8, 10.	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Розкрийте особливості універсальних, специфічних та унікальних фразеологічних одиниць англійської та української мов. 2. Рівні прояву національно-культурної маркованості фразеологічних одиниць.	5	листопад

			6 год.(ауд.роб.), 5 год.(сам.роб.)		
Тема 7. Етнолінгвістичний аспект вивчення фразеологізмів англійської та української мов.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	1, 4, 6, 10	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Кодування культури етносу у семантиці фразеологічних одиниць англійської та української мов. 2. Зв'язок між внутрішньою формою та культурою народу. 3 год.(ауд.роб.), 5 год.(сам.роб.)	5	грудень
Тема 8. Гендерна маркованість фразеологічних одиниць англійської та української мов. Гендерні стереотипи.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота.	2, 4, 5, 6, 10	Опрацювання відповідних джерел, перегляд презентації. Проблемні питання: 1. Прояв гендерного аспекту у структурі та семантиці фразеологічних одиниць зіставляваних мов. 2. Гендерні стереотипи та їхній прояв у фразеології. 3 год.(ауд.роб.), 5 год.(сам.роб.)	5	грудень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в				

	<p>університеті.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p> <table border="1" data-bbox="523 640 1485 1077"> <thead> <tr> <th colspan="4">Поточне тестування</th> <th rowspan="2">Залік</th> </tr> <tr> <th>Контроль</th> <th>Аудиторна робота</th> <th>Підсумкове тестування</th> <th>Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ваговий коефіцієнт</td> <td>6</td> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Максимальна кількість балів</td> <td>30</td> <td>20</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table>	Поточне тестування				Залік	Контроль	Аудиторна робота	Підсумкове тестування	Всього	Ваговий коефіцієнт	6	1			Максимальна кількість балів	30	20	50	50
Поточне тестування				Залік																
Контроль	Аудиторна робота	Підсумкове тестування	Всього																	
Ваговий коефіцієнт	6	1																		
Максимальна кількість балів	30	20	50	50																
Вимоги до письмової роботи	<p>Передбачене одне письмове підсумкове тестування, яке охоплює 20 завдань, з них кожне оцінюється по одному балу (максимальна кількість балів – 20).</p>																			
Практичні заняття	<p>Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 30 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 6.</p>																			
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.</p>																			
7. Політика курсу																				
<p>Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізньєнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.</p> <p>На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи.</p>																				

8. Рекомендована література

Основна:

1. Григоренко Т. В. Етнографічна лексика і фразеологія у складі української літературної мови : монографія. Умань : ПП Жовтий, 2010. 216 с. (Бібліотека ПНУ)
2. Демська-Кульчицька О. М. Фразеологія. Київ : Видавничий дім : «Києво-Могилянська академія», 2008. 74 с. (Бібліотека ПНУ)
3. Изотова А. А. Английская фразеология: аллюзии, идиомы, метафоры : сборник статей. Москва : МАКС Пресс, 2014. 92 с. (Бібліотека ПНУ)
4. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка : Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. 2-е изд. перераб. Москва : Высшая школа, Дубна : Изд. центр «Феникс», 1996. 381 с. (Бібліотека ПНУ)
5. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. Луганськ : Альма-матер, 2005. 400 с. (Бібліотека ПНУ)
6. Cowie A. P. Phraseology : theory, analysis and applications. Oxford : Clarendon Press. 1998. 258 p. (Бібліотека ПНУ)
7. Dabrowska A. A Syntactic Study of Idioms. UK : Cambridge Scholars Publishing, 2018. 355 p. (Бібліотека ПНУ)
8. Kipfer B. A. Phraseology. Illinois : Sourcebooks, 2008. 265 p. (Бібліотека ПНУ)
9. Meunier F., Granger S. Phraseology in foreign language learning and teaching. Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2008. 273 p. (Бібліотека ПНУ)
10. Skandera P. Phraseology and Culture in English. Berlin : Mouton de Gruyter. 2007. 524 p. (Бібліотека ПНУ)
11. Naciscione A. Stylistic use of phraseological units in discourse. Amsterdam : John Benjamins Publishing, 2010. 306 p. (Бібліотека ПНУ)

Викладач: Билиця У. Я.